

havde gjort Varerne, altsaa ogsaa Arbejdet dyrere, paa Grund af Konkurrencen med Udlandet ikke skulde faa deres Part af denne Dyrhed. Jeg vilde finde det i allerhøjeste Grad unaturligt, hvis der skulde komme Kinesere eller Polakker herind, som f. Eks. vilde tilbyde at arbejde for 1 Kr. om Dagen, medens vore egne Arbejdere med de Priser, vi have, f. Eks. ikke kunne arbejde for under 2 eller 3 Kr., og man saa tog denne billige Arbejdskraft, medens saa maaste Kommunen kom til at forsørge vore egne Arbejdere. Jeg tror, at det vilde være en meget usund Nationaløkonomi; men jeg glæder mig, som sagt, til at høre Arbejdernes Repræsentanter udtale sig, det kunde i alt Fald have Interesse at høre, hvad de selv sige, i Stedet for at de saaledes stadig skulle bruges til Bussemænd til alle Sider. Skulde det vise sig, hvad man har hørt Røster synge om, og hvad der heller ikke er saa helt utroligt — men jeg tror det dog ikke, før jeg hører det, — at Arbejdernes Tillidsmænd skulde være saa forthyndede, at de skulde som Kommissionens Mindretal kunne forlange Frihandel for Landboernes Produkter og kun Bestyrelse for alle, som ere Medlemmer af deres Organisation, vil jeg beklage det for deres egen Skyld; thi de have jo en stor Interesse af at komme ud paa Landet og saa Landarbejderne organiserede; men jeg tvivler ikke om, at Landarbejderne ville forstaa, at det er ikke ganske at gøre dem lige med de andre, hvis man beskytter Byernes Erhverv og Arbejderne derigennem, medens man tager Bestyrelsen fra Landarbejderne. Jeg ser nemlig ikke rettere, end at det samme som Støvler er for en Skomager, Klæder for en Strædder, maa ogsaa Landbrugsprodukterne være for Landarbejderne. Jeg tror nok, at en Stræddersvend eller en Skomagersvend vilde betænke sig for at faa henholdsvis Klæder eller Støvler satte ned i Pris, og jeg antager dog, at det maa være de samme Betingelser, som gælde for, at en Landarbejder kan tjene noget, som dem, der gælde for, at en Strædder eller Skomager kan tjene noget. Hvis det lykkes Socialdemokraterne at organisere Landarbejderne, vilde de ikke derved naa deres Hensigt at forhindre den Strøm af Landarbejdere til Byerne, som er saa ødelæggende for deres Organisation. De kunne maaste faa Landarbejderne til at forlange en højere Løn, end Landbrugerne kunne give; men det vilde de ikke staa sig ved, da det kun vil have til Følge, at Landboerne vilde gaa over til en mere etstenstø Drift, og derved vil en endnu langt større Arbejdskraft blive overflødig,

som saa vilde vandre til Byerne og overskyldde Arbejdsmarkedet der. Jeg tror derfor, at Arbejdernes Førere rent faktisk set — jeg tror ikke, at de have nogle Idealer, saa fornuftige ere de vist nok — vilde staa sig bedst ved og vilde kunne gaa med til, at de, som hidtil have været daarligst stillede, saa noget mere, medens de andre til Gengæld til Dels beholde, hvad de have. At de skulle gaa imod Bestyrelsen, tror jeg ikke; de ere jo netop stæbt til Kamp mod den frie Konkurrencens Principper, det vilde jo for Socialisterne være selv at have den Gren over, som de sidde paa, og det tror jeg ikke, de gøre.

Det kan vel ikke gaa an, at jeg holder saa lang en Indledning som det ærede Medlem, der sidst talte, saa kunde det maaste ogsaa blive for morsomt. Jeg tror, jeg nu maa gaa over til noget mere sagligt, nemlig selve den foreliggende Tarif. Hvad jeg der særlig vil dvæle ved, er Mindretallets Toldsatser; thi trods det, at det er Mindretal i Toldkommissionen, kan det jo sikkert gøre sig Haab om at faa Flertal her; thi dette Mindretal i Kommissionen bestaar jo af Folk, som ellers ere vore Partifæller. Det har derfor, mener jeg, større Betydning for os at se nærmere paa, hvorledes de have stillet sig i Enkelthederne end at se paa Flertallets Forslag, som vi ellers ikke agte at følge. Jeg vil da gennemgaa de enkelte Satser, skønt det jo ikke er almindeligt, at man ved en første Behandling gaar saa meget i Detaillerne; men jeg tror, at Betingelsen for at kunne bedømme et Forslag som dette, netop er at se paa Detaillerne, thi det er kun derigennem, man bliver klogere. Hvad der maa være Hovedhensynet i denne Sag, er, som jeg sagde før, ikke Principperne, men Spørgsmaalet om, ad hvilken Vej vi nærmest kunne komme til økonomisk lige Ret. Den Vej er for mig den bedste. Vi vide jo, at Mindretallet i Indledningen har sagt, at det holder paa Frihandelen, og viser det sig, at de gennem de foreslaede Toldsatser have nærmet sig dertil, saa er det et respektabelt Forsøg ogsaa paa at skaffe os Landboere nogen økonomisk Ligeret. Men jeg tror dog kun, at det er sket i den Forstand, at de have været Dydens Prædikanter og Lastens Udøvere. De have talt om Frihandel, men kun i almindelige Talemaader, og naar de ere komne til Toldsatsernes Afvælselse, have de ikke blot holdt paa det bestaaende, men have ligefrem paa flere Punkter forhøjet Toldsatserne.

Jeg vil nu hede ærede Medlemmer tage dette Hæftes Afdeling A, saa vilde de bedre kunne følge med; jeg skal saa nævne Dem